

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO – SENJSKA ŽUPANIJA
VATROGASNA ZAJEDNICA LIČKO – SENJSKE ŽUPANIJE

**IZVJEŠĆE O STANJU VATROGASTVA I ZAŠTITE OD
POŽARA TE STANJU PROVEDBE PROVEDBENOG PLANA
UNAPRJEĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA ZA PODRUČJE
LIČKO – SENJSKE ŽUPANIJE ZA 2020. GODINU**

Otočac, svibanj 2021.

IZVJEŠĆE O STANJU VATROGASTVA I ZAŠTITE OD POŽARA TE STANJU PROVEDBE PROVEDBENOG PLANA UNAPRJEĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA ZA PODRUČJE LIČKO – SENJSKE ŽUPANIJE ZA 2020. GODINU

Zakonska osnova

Temeljem članka 13. stavak 8. Zakona o zaštiti od požara¹ predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najmanje jednom godišnje razmatraju izvješće o stanju zaštite od požara na svom području i stanju provedbe Godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za svoje područje.

Temeljem članka 19. stavak 8. Zakona o vatrogastvu² županijski vatrogasni zapovjednik podnosi izvješće županijskoj skupštini o stanju vatrogastva i zaštite od požara najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Slijedom navedenog objedinjeno Izvješće o stanju vatrogastva i zaštite od požara na području Ličko – senjske županije u 2020. godini temeljem odredbi Zakona o vatrogastvu i Izvješće o stanju zaštite od požara na području Ličko – senjske županije i stanju provedbe Godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije za 2020. godinu temeljem odredbi Zakona o zaštiti od požara izradio je županijski vatrogasni zapovjednik.

Izvješće o stanju vatrogastva i zaštite od požara na području Ličko – senjske županije u 2020. godini i Izvješće o stanju zaštite od požara na području Ličko – senjske županije za 2020. godinu su izvješća koja obuhvaćaju istovrsni sadržaj i jednakog su koncepta. Sastavni dio dokumenta je i Izvješće o stanju Godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije za 2020. godinu.

Vatrogasna djelatnost

Ustavom Republike Hrvatske propisano je da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana među kojima je i protupožarna zaštita (članak 135. Ustava³). Nadalje, Zakonom o zaštiti od požara ovo se područje određuje kao područje od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku a provode je, uz ostale, pravne osobe i udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U cilju unapređenja zaštite od požara, jedinice lokalne i regionalne samouprave mogu financirati nabavu vozila, uređaja i opreme za zaštitu od požara, a zaštitu od požara organiziraju kao javnu službu.

Vatrogastvo, kao značajan i nezamjenjiv dio sustava domovinske sigurnosti, od posebnog je interesa za svaku društvenu zajednicu pa tako i za Ličko – senjsku županiju, odnosno Republiku Hrvatsku. Sustav i ustroj vatrogasnih subjekata definiran je Zakonom o vatrogastvu.

¹ "Narodne novine" broj 92/10

² "Narodne novine" broj 125/19

³ Ustav Republike Hrvatske (pročišćeni tekst) ("Narodne novine" broj 85/2010.)

Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije.

Zakonom je određeno da su vatrogasne organizacije:

- Javne vatrogasne postrojbe,
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu,
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu,
- Vatrogasne postrojbe vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba,
- Intervencijska vatrogasna postrojba,
- Vatrogasne zajednice svih razina (općine, grada, područja, županije),
- Hrvatska vatrogasna zajednica – središnji državni ured nadležan za vatrogastvo.

Profesionalne vatrogasne postrojbe osnivaju se temeljem Zakona o vatrogastvu i sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, a dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice temeljem Zakona o vatrogastvu i sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga. Vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (koje mogu biti profesionalne i dobrovoljne) osniva pravna osoba, sukladno zakonskim obvezama i planovima zaštite od požara za gospodarske subjekte. Profesionalne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva imaju obvezu udruživanja u vatrogasne zajednice lokalne i područne samouprave dok se vatrogasne zajednice županija direktno udružuju u Hrvatsku vatrogasnu zajednicu kao krovnu organizaciju vatrogastva u Republici Hrvatskoj.

Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije osnovana je 02. rujna 1993. godine temeljem tadašnjeg novog ustroja lokalne i regionalne (područne) samouprave. U Zajednicu se udružuju svi vatrogasni subjekti s područja Županije, njih 21, te je danas u Zajednicu direktno udruženo 8 dobrovoljnih vatrogasnih društava i 1 javna profesionalna vatrogasna postrojba (JVP Plitvička Jezera). Ostale vatrogasne postrojbe, njih 12, udružene su u 4 vatrogasne zajednice gradova (VZG Gospić, VZG Otočac, VZG Senj, VZG Novalja) koje su članice Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije.

Nastavno na dio sadržaja Izvješća o stanju zaštite od požara na području Ličko – senjske županije za 2019. godinu vezanog za stanje organiziranosti vatrogasnog sustava na području Općine Karlobag, odnosno proglašene neoperativnosti DVD-a „Bag“ Karlobag i osnivanja nove vatrogasne organizacije, DVD-a Karlobag, može se konstatirati da je VZZ Ličko – senjske u 2020. godini organizirala osposobljavanje članova novoosnovanog DVD-a Karlobag za zvanje vatrogasac. Uvidom u bazu podataka VATROnet na dan 21.05.2021. godine vidljivo je da DVD Karlobag ima na raspolaganju 9 operativnih vatrogasaca od minimalno potrebnih 20. Dva zaposlena djelatnika dala su otkaz o radu u DVD-u Karlobag, te navedena postrojba do dana izrade ovog izvješća još uvijek nema imenovanog zapovjednika.

Uz DVD Karlobag organizacijske poteškoće vidljive su izvršenju operativnih zadaća DVD-a Udbina zbog čega često interveniranje vatrogasaca uvelike ovisi o

vatrogasnim postrojbama s područja susjednih jedinica lokalne samouprave, a poglavito s područja Općine Plitvička Jezera. Osnovni razlozi koji izazivaju poteškoće u operativnom radu je izraženi nedostatak dobrovoljnih vatrogasaca, nedostatna opremljenost tehnikom i opremom kao i učestali kvarovi na vatrogasnim vozilima. Prijedlozi županijskog vatrogasnog zapovjednika za unaprjeđenje vatrogasnog sustava na području Općine Udbina bili su suosnivanje JVP Plitvička Jezera s Općinom Plitvička Jezera ili zajedničko osnivanje područne vatrogasne zajednice koja bi obuhvaćala Općine Udbinu i Plitvička Jezera. Niti jedan od prijedloga za poboljšanje vatrogasnog sustava do dana izrade ovog izvješća nije realiziran zbog čega je neophodno potrebno žurno i sveobuhvatno unaprjeđenje i poboljšanje vatrogasnog sustava na području Općine Udbina.

Na području Županije djeluje i Profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu Hrvatskih autocesta sa tri vatrogasne postaje: Mala Kapela, Plasina i Sveti Rok. Vatrogasna služba u Nacionalnom parku "Plitvička jezera" ustrojena je kao Odjel protupožarne zaštite, međutim, tijekom 2018. godine je izrađena Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Nacionalnog parka "Plitvička jezera" temeljem kojih će postojeća organizacija promijeniti ustrojstveni oblik, odnosno ustrojiti će se kao profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu. Navedene organizacije nisu članice Vatrogasne zajednice Ličko – senjske ali operativno djeluju u zonama odgovornosti za koje su osnovane na području Ličko – senjske županije.

Tradicija vatrogastva na području Ličko – senjske županije stara je gotovo 153. godine jer je daleke 1868. godine u Otočcu osnovano treće dobrovoljno vatrogasno društvo u Hrvatskoj, nakon Varaždina i Siska.

Županijska vatrogasna zajednica obavlja stručne i organizacijske poslove koji se odnose na unaprjeđenje cjelokupnog sustava , i to:

- potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti,
- koordinira aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite– priprema i provodi zadaće iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku,
- ustrojava vatrogasni operativni centar županije (u daljnjem tekstu: Županijski vatrogasni operativni centar),
- zastupa interese vatrogastva na području županije,
- vodi i redovito obnavlja baze podataka te očevidnika koje prikuplja u skladu s odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona,
- sudjeluje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova,
- organizira i provodi vatrogasna natjecanja,
- organizira javna savjetovanja i stručne skupove,
- provodi prekograničnu suradnju u području vatrogastva,
- obavlja i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost posebnim propisima.

Planom zaštite od požara jedinice lokalne i regionalne samouprave utvrđuju se zadaće i područje djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih

vatrogasnih društava, a posebno zadaće javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti sukladno vatrogasnom planu (središnja vatrogasna postrojba).

Temeljem novog Zakona o vatrogastvu obveza predstavničkog tijela županije biti će donošenje Vatrogasnog plana županije kojeg izrađuje i predlaže županijski vatrogasni zapovjednik uz prethodnu suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika. Vatrogasni plan će sadržavati razrađene principe djelovanja vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u provedbi vatrogasne djelatnosti, načine upravljanja vatrogasnim sustavom u slučaju izvanrednih događaja, nesreća i katastrofa, te će definirati odnose, suradnju, uskladiti planiranje i provođenje vatrogasnih mjera od lokalne do državne razine.

Vatrogasne postrojbe obavljaju vatrogasnu djelatnost sukladno Zakonu i pravilima vatrogasne struke na području za koje su osnovane. Svaka vatrogasna postrojba obvezna je sudjelovati prilikom vatrogasne intervencije i izvan područja svog djelovanja na zapovijed županijskog vatrogasnog zapovjednika, sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu i podzakonskih propisa.

Zbog prostorne veličine Ličko – senjske županije, temeljem odluke Zapovjedništva vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije definirano je pet operativnih područja, i to:

PODRUČJE I. – Gospić (Grad Gospić, Općine Perušić, Lovinac i Karlobag),

PODRUČJE II. – Otočac (Grad Otočac, Općine Brinje i Vrhovine),

PODRUČJE III. – Plitvička Jezera (Općine Plitvička Jezera, Udbina, Donji Lapac),

PODRUČJE IV. – Senj (Grad Senj),

PODRUČJE V. – Novalja (Grad Novalja).

U 5 operativnih požarnih područja tijekom 2020. godine djelovalo je:

- 57 profesionalnih vatrogasaca u JVP Gospić, JVP Plitvička Jezera i JVP Grada Senja,
- 16 zaposlenih djelatnika i profesionalnih vatrogasaca u DVD Otočac (4), Novalja (1), Pazarište (2), Velebit – Lovinac (1), Perušić (2), Brinje (3), Plitvička Jezera (1), Udbina (1) i Donji Lapac (1),
- temeljem obveza iz Planova zaštite od požara minimalno 270 operativnih vatrogasaca u 18 dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Svi operativni vatrogasci imaju propisanu stručnu spremu ili stečeno minimalno zvanje vatrogasca, obavljen liječnički pregled prema važećim propisima, te ispunjavaju uvjete propisane u člancima 41. i 51. Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine" broj: 125/19) koji je na snazi od 01.01.2020. godine izuzev obveza zadovoljavanja tjelesne spremnosti jer u 2020. godini nije donesen Pravilnik kojim je regulirano testiranje i izdavanje potvrda vezanih za zadovoljavanje propisane razine

tjelesne i motoričke sposobnosti. Za provedbu i zadovoljavanje svih navedenih obveza odgovorne su vatrogasne organizacije, odnosno, njihovi zapovjednici.

Na području Ličko – senjske županije ima 9 vatrogasnih domova i objekata koji zadovoljavaju potrebe za smještaj svih vozila i opreme (Otočac, Sinac, Brinje, Kuterevo, Vrhovine, Krasno, Sveti Juraj, Pazarišta, Donji Lapac), 7 vatrogasnih domova i objekata u kojima nije moguće garažirati sva vozila (Senj, Gospić, Novalja, Plitvička Jezera, Karlobag, Udbina, Perušić), 3 vatrogasna spremišta bez garaža (DVD Plitvička Jezera, Lovinac, Lun), i jedan objekt koji se adaptira uz izgrađenu garažu i spremište (Barbati).

Dogradnja postojećih ili izgradnja novih vatrogasnih domova započela je na području Grada Novalje za DVD Novalja, Općine Perušić za DVD Perušić, Općine Lovinac za DVD Velebit – Lovinac, te na području Općine Udbina gdje je objekt starog vatrogasnog doma srušen a izgradnja novog objekta do izrade ovog izvješća još uvijek nije započela. Na postojećim vatrogasnim domovima u kojima su smješteni JVP Gospić, JVP Grada Senja i DVD Senj zamijenjeno je krovšte i stavljena nova fasada, međutim, navedene vatrogasne organizacije zbog napretka u opremanju i operativnom djelovanju imaju neophodnu potrebu za izgradnjom novih vatrogasnih domova, poglavito zbog garažnog prostora.

Vatrogasne postrojbe su u 2020. godini raspolagale sa ukupno 96 vatrogasnih vozila raznih namjena (zapovjedna, navalna, autocisterne, auto-ljestve, vozila za tehničke intervencije, vozila za gašenje šumskih požara, vozila za prijevoz vatrogasaca, itd.).⁴

Nova vatrogasna vozila

Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije od 20.10.2016. raspolaže spasilačkim vatrogasnim čamcem za prijevoz vatrogasaca i djelovanje na vodama, a čamac je nabavljen posredstvom Hrvatske vatrogasne zajednice i dan na korištenje Vatrogasnoj zajednici Ličko – senjske županije zbog evidentnog porasta vatrogasnih intervencija uzrokovanih poplavama. Spomenuti spasilački čamac Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije ustupila je na korištenje Javnoj vatrogasnoj postrojbi Gospić dana 14.02.2019. godine, a čamac je smješten u spremištu Dobrovoljnog vatrogasnog društva Pazarišta zbog nedostatka garažnog prostora u gospićkoj profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi.

U veljači 2019. godine na području Županije je nabavljen još jedan vatrogasni spasilački čamac koji je smješten u prostorima Dobrovoljnog vatrogasnog društva Otočac. Radi se o spasilačkom čamcu s pokretnom rampom koji je Ravnateljstvo za robne zalihe posredstvom Hrvatske vatrogasne zajednice i Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije sporazumno ustupilo na čuvanje i korištenje Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Otočac.

U lipnju 2019. godine temeljem Ugovora sklopljenog između Ministarstva poljoprivrede i Hrvatske vatrogasne zajednice o provedbi opremanja i

⁴ Izvor: VATROnet, 16. ožujka 2021.

osposobljavanja vatrogasnih zajednica u 2018. godini preuzeta su dva terenska pick up vozila za potrebe Dobrovoljnih vatrogasnih društava Krasno i Otočac.

U 2020. godini potpisan je ugovor za nabavku pet novih vatrogasnih vozila ukupne vrijednosti 11.943.293,80 HRK koja je za potrebe vatrogasnog sustava nabavilo Ministarstvo unutarnjih poslova temeljem projekta Modernizacija vozila vatrogasnih postrojbi Republike Hrvatske“, a koja su u iznosu od 85% sufinancirana sredstvima fondova EU, putem Operativnog programa konkurentnost i kohezija. Raspored vatrogasnih vozila po vatrogasnim postrojbama izradila je VZZ Ličko – senjske.

Preuzimanje vozila planirano je u 2021. godini za sljedeće vatrogasne postrojbe:

Vatrogasna postrojba	Vrsta vatrogasnog vozila	Vrijednost
JVP Gospić	Šumsko vozilo - teško	2.294.956,25 HRK
JVP Grada Senja	Šumsko vozilo - lako	2.294.956,25 HRK
DVD Otočac	Navalno vozilo - dugo	2.867.186,25 HRK
DVD Novalja	Navalno vozilo - kratko	2.582.811,25 HRK
DVD Sveti Juraj	Autocisterna	1.903.383,75 HRK

Nadalje, u 2020. godini je planirana nabavka 6 terenskih (pick up) vozila vrijednosti 1.358.106,45 HRK koje je za potrebe Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije iz sredstava Opće korisnih funkcija šuma nabavila Hrvatska vatrogasna zajednica.

Preuzimanje terenskih vozila pojedinačno vrijednih 226.351,08 HRK planirano je u 2021. godini i to za: JVP Plitvička Jezera, DVD Donji Lapac, DVD Novalja, DVD Vrhovine, DVD Brinje i DVD Velebit – Lovinac.

Navedenom nabavkom vozila neće se opremiti samo 6 navedenih vatrogasnih postrojbi već njih 11 jer je uvjet VZZ Ličko – senjske za dobivanje novog vatrogasnog vozila bio donacija rabljenog vatrogasnog vozila jednoj od vatrogasnih postrojbi s područja Ličko – senjske županije po odluci Zapovjedništva VZZ Ličko – senjske i opremanje novog vozila u roku od jedne godine, te obvezno garažiranje novog vozila.

Slijedom navedenog, uz navedene vatrogasne postrojbe koje će biti opremljene novim vatrogasnim vozilima, rabljenim vozilima će se opremiti još DVD Udbina, DVD Barbati, DVD Sinac, DVD Lun i DVD Kuterevo.

DVD Velebit – Lovinac u trenutku raspodjele vozila ali i u trenutku izrade ovog izvješća nije raspolagalo vatrogasnim vozilom za donaciju kojim se ne bi umanjila operativna spremnost i sposobnost vatrogasne postrojbe, a zbog organizacijskih sposobnosti vatrogasne postrojbe, optimalnog broja raspoloživih vatrogasaca, geografskog smještaja i statističkih pokazatelja o najčešćoj vrsti vatrogasnih intervencija, istoj je neophodna nabavka i opremanje terenskog (pick up) vozila za gašenje požara otvorenog prostora obzirom da dotrajalo šumsko vozilo učestalo ima tehničke kvarove i kao takvo više nije pouzdano. Slijedom navedenog, vatrogasnoj postrojbi DVD-a Velebit - Lovinac nije dodijeljena obveza donacije rabljenog vozila već isključivo opremanje novog terenskog pick up vozila tehnikom i opremom za gašenje požara otvorenog prostora.

Uz nabavku vatrogasnih vozila u 2020. godini je planirana nabavka vatrogasne zaštitne opreme u iznosu od 996.182,15 HRK koju će za potrebe VZŽ Ličko – senjske iz sredstava Opće korisnih funkcija šuma nabaviti Hrvatska vatrogasna zajednica.

Temeljem navedenog, u 2020. godini je planirana nabavka vatrogasnih vozila i opreme putem Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatske vatrogasne zajednice koja će biti realizirana u 2021. godini u vrijednosti od 14.297.582,40 HRK, a za koju je plan izradila VZŽ Ličko – senjske. Navedenim planom će 15 od ukupno 21 vatrogasne postrojbe s područja Ličko – senjske županije dobiti 16 vatrogasnih vozila, od kojih će 11 biti potpuno nova vozila što predstavlja značajno unaprjeđenje u vidu tehničke opremljenosti vatrogasnih postrojbi.

Uz prethodno navedeno, uzimajući u obzir nabavljene čamce i rabljena vatrogasna vozila iz Tirola, posredstvom i planiranjem Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije u periodu od 2016. – 2020. godine nabavljena su ukupno 22 vatrogasna vozila i 2 vatrogasna plovila za potrebe vatrogasnih postrojbi na području Ličko – senjske županije. Uz raspodjelu još pet rabljenih vozila iz vatrogasnih postrojbi koje će u 2021. godini preuzeti nova terenska pick up vozila, brojka se penje na ukupno **29 nabavljenih vatrogasnih vozila od čega su dva plovila** koja će u 2021. godini biti raspoloživa u 18 vatrogasnih postrojbi posredstvom Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije.

Projekt opremanja vatrogasnih postrojbi iz austrijskog Tirola

U rujnu 2016. godine, uspostavljen je kontakt na operativnoj razini sa Peterom Logarom, predstavnikom austrijske savezne države Tirol. Kontakt ličko - senjskog županijskog vatrogasnog zapovjednika s predstavnikom Vlade Tirola uspostavljen zbog mogućnosti donacije vatrogasne opreme i vozila vatrogasnim postrojbama s područja Ličko – senjske županije.

Naime, austrijska savezna država Tirol, do tada je donirala značajne količine vatrogasne opreme i vozila vatrogasnim postrojbama Požeško – slavonske i Vukovarsko - srijemske županije. U Požeško – slavonskoj je projekt završio, na području Vukovarsko – srijemske županije projekt je pri završetku, dok se na području Virovitičko – podravske županije projekt još uvijek provodi. Donacijom zadnjeg vatrogasnog vozila DVD-u Pazarišta, projekt je završio i u Ličko – senjskoj županiji.

Prvim službenim posjetom predstavnika austrijske savezne države Tirol ličko – senjskim vatrogascima koji je realiziran 16., 17. i 18. 06.2017. navedena suradnja poprima konkretnije razmjere.

Naime, tijekom spomenutog službenog posjeta izaslanstvo austrijske savezne države Tirol posjetilo je sve vatrogasne postrojbe s područja Ličko – senjske županije koje su iskazale potrebu i interes za donaciju vatrogasne opreme odnosno vatrogasnih vozila (JVP Gospić, DVD Pazarišta, DVD Perušić, DVD Velebit – Lovinac, DVD Otočac, DVD Sinac, DVD Brinje, DVD Vrhovine, DVD Plitvička Jezera, JVP Plitvička Jezera, DVD Udbina, DVD Donji Lapac, DVD Krasno, DVD Senj i JVP Grada Senja). Izaslanstvo su sačinjavali Peter Logar – voditelj projekta, ovlašten od Vlade Tirola za donaciju vatrogasnih vozila hrvatskim vatrogascima, Klaus Erler – zapovjednik i glavni operativac vatrogasaca Tirola i Tomislav Stokić – koordinator projekta Vlade

Tirola u Republici Hrvatskoj i službeni prevoditelj. Izaslanstvo je u pratnji ličko-senjskog županijskog vatrogasnog zapovjednika posjetilo sve vatrogasne postrojbe koje su za to iskazale interes sa ciljem utvrđivanja stvarnog stanja na temelju kojeg su predstavnici Tirola razmotrili mogućnosti donacije vatrogasne opreme i vozila.

U periodu nakon prvog službenog posjeta do završetka projekta realizirane su sljedeće vrijedne donacije vozila i opreme:

1. *Navalno vatrogasno vozilo s opremom + dodatna vatrogasna oprema za DVD Brinje (2017.),*
2. *Tehničko vatrogasno vozilo s opremom za DVD Udbinu (2017.),*
3. *Vozilo za prijevoz vatrogasaca i opreme s vatrogasnom motornom pumpom za DVD Vrhovine (2017.),*
4. *Tehničko vatrogasno vozilo s opremom za DVD Perušić (2018.),*
5. *Kombi vozilo za prijevoz vatrogasaca i tehnike s pumpom za DVD Sinac (2018.)*
6. *Vatrogasna autoljestva (18 m) za JVP Gospić (2018.)*
7. *Navalno vatrogasno vozilo za DVD Brinje (veljača 2019.)*
8. *Navalno vatrogasno vozilo za DVD Pazarišta (travanj 2019.)*
9. *Tehničko vatrogasno vozilo s opremom za DVD Pazarišta (lipanj 2019.)*

10. *Garderobni vatrogasni ormari i baterijski hidraulički alat za DVD Otočac,*
11. *Dva seta hidrauličkog alata za potrebne osposobljavanja vatrogasaca za VZZ Ličko – senjske (setovi alata ustupljeni u vlasništvo DVD-u Brinje i DVD-u Pazarišta),*
12. *Vatrogasne kacige za strukturne požare za DVD Sinac, DVD Vrhovine, DVD Perušić, DVD Senj, DVD Pazarišta, DVD Otočac,*
13. *Rabljeni izolacijski aparati za DVD Pazarišta, DVD Brinje i DVD Perušić,*
14. *Oprema za stabilizaciju vozila za DVD Otočac,*
15. *Rabljena komunikacijska oprema.*

Donacija vatrogasnih vozila i opreme od austrijske savezne države Tirol ovisila je, prvenstveno, o aktivnosti i operativnoj spremnosti vatrogasnih postrojbi ali u najvećoj mjeri o spremnosti jedinica lokalne samouprave da potiču razvoj vatrogastva zbog čega je, nakon evaluacije, u projekt donacije vatrogasnih vozila ostalo uključeno samo pet vatrogasnih postrojbi, i to: DVD Sinac, DVD Perušić, DVD Pazarišta, DVD Brinje i DVD Vrhovine.

Konačnu odluku o donaciji vatrogasne opreme i vozila donosio je evaluacijski tim ovlašten od Vlade austrijske pokrajine Tirol, a osnovni uvjet za donaciju vatrogasnih vozila bila je mogućnost garažiranja doniranih vozila.

Uzimajući u obzir potrebe vatrogasnih postrojbi za vatrogasnim vozilima i prostornu veličinu štíćenog prostora na području Ličko – senjske županije, te veliki angažman Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije u provedbi projekta sa ciljem realizacije donacija vozila, može se zaključiti da realizacija projekta nije zadovoljavajuća.

Naime, iako se radi o 9 rabljenih vatrogasnih vozila koja su posredstvom Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije u periodu od tri godine preuzele spomenute vatrogasne postrojbe s područja Županije i činjenici da su preuzeta vozila i oprema značajno utjecala na povećanje razine operativne sposobnosti, neosporno je da

pojedine vatrogasne postrojbe odnosno jedinice lokalne samouprave nisu bile u mogućnosti samostalno izdvojiti financijska sredstva za nabavku i takvih, rabljenih vozila, te da je projekt bio jedinstvena prilika za opremanje pojedinih vatrogasnih organizacija. Sve navedeno upućuje na strukturne probleme na pojedinim područjima gdje ne postoje potpuni uvjeti za kvalitetnu provedbu vatrogasne djelatnosti što je u slučaju suradnje s austrijskom saveznom državom Tirol dovelo do nemogućnosti realizacije daljnjih donacija vozila i opreme. U ovom slučaju vatrogasna vozila i oprema nisu mogli biti donirani na svim područjima gdje je to potrebno jer vozila nisu imala gdje biti smještena (garažirana), odnosno smještaj nije bio adekvatan, a radilo se o vrijednoj opremi i tehnicima.

Uvođenje novih tehnologija

Za praćenje stanja vatrogasne tehnike, članstva i aktivnosti vatrogasnih organizacija na razini Hrvatske vatrogasne zajednice ustrojena je jedinstvena informacijska računalna aplikacija (VATROnet) te se razvija u skladu sa strategijom informatizacije vatrogasnih organizacija prema kojem besplatni pristup jedinstvenom informacijskom sustavu imaju svi operateri za koje se godišnje u svim županijama održavaju edukacijski seminari.

Tijekom 2018. godine 5 vatrogasaca iz vatrogasnih postrojbi članica VZŽ Ličko – senjske i voditelj ŽC 112 Gospić završilo je trening trenera za pet modula iz projekta Jačanje znanja i vještina pripadnika vatrogasnih organizacija u RH – eHVZ nakon čega su organizirane edukacije za vatrogasce s područja Ličko – senjske županije, i to za sljedeće module:

- Uzbunjivanje vatrogasaca, interaktivna baza opasnih tvari i ICT osnove
- Praćenje vatrogasnih vozila i GIS
- VATROnet – baze podataka HVZ i ICT osnove
- Upravljanje vatrogasnim intervencijama – OPERATERI

Uz navedeno, županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik završili su trening trenera za modul "Upravljanje vatrogasnim intervencijama - ZAPOVJEDNICI".

Pohađanje edukacija za navedena znanja i vještine provedeno je sa ciljem uvođenja sustava Upravljanje vatrogasnim intervencijama (UVI) što je realizirano u okviru vatrogasnih postrojbi i zajednica (vatrogasci iz svih vatrogasnih postrojbi osim DVD-a Karlobag su uspješno završili obuku, a za predstavnika DVD-a Karlobag ubrzani tečaj je organiziran u srpnju 2020. godine nakon osnivanja nove vatrogasne postrojbe i osposobljavanja članova), međutim, potpuna upotreba, realizacija i unapređenje nije bilo moguće jer na području Ličko – senjske županije nije bio ustrojen županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC) koji je nositelj operativne učinkovitosti uporabe sustava Upravljanja vatrogasnim intervencijama.

Kao jedan od prioritetnih zadataka je razvoj jedinstvenog modela sustava dojave i uzbunjivanja, te praćenja, koordinacije, zapovijedanja i analitike na vatrogasnim intervencijama. Na području nadležnosti Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije nije oformljen županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC), iako je svojevremeno u nepotpunom obimu egzistirao pri JVP Gospić, već potrebne

aktivnosti temeljem Sporazuma o preusmjeravanju broja 93 na broj 112 potpisanog u Gospiću, 23. studenog 2010., obavlja Županijski centar 112 - Gospić. Iako ne postoji županijski vatrogasni operativni centar sustav upravljanja vatrogasnim intervencijama (UVI) uveden je u operativnu uporabu od 01.01.2019. godine i funkcionira na način da ovlaštene osobe u vatrogasnoj postrojbi samostalno otvaraju dojavnice i popunjavaju izvješća o vatrogasnim intervencijama kako bi državna razina, odnosno Vatrogasno operativno središte moglo zaprimati potrebne podatke i izvješća. Osnivanje županijskog vatrogasnog operativnog centra je zakonska obveza temeljem odredbi novog Zakona o vatrogastvu koji je stupio na snagu 01.01.2020. godine što će značajno unaprijediti operativni rad vatrogasnog sustava na području Ličko – senjske županije. U prilog tomu ide i kontinuirana edukacija trenera i operatera za rad sa sustavom UVI koja se provodi sa ciljem provedbe edukacija vatrogasaca.

U mjesecu listopadnu 2020. godine Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije organizirala je edukaciju ličko - senjskih vatrogasaca za korištenje sustava satelitskog praćenja vatrogasnih vozila i GIS alata sa ciljem unaprijeđena znanja i sposobnosti vatrogasnih organizacija, a povod i logičan slijed je ugradnja uređaja za satelitsko praćenje i navođenje u 45 vatrogasnih vozila koja ima za cilj unaprijeđenje vođenja i zapovijedanja na vatrogasnim intervencijama, te veću operativnu sposobnost vatrogasnih postrojbi.

Uređaji za praćenje ugrađeni su u sva interventna vatrogasna vozila izuzev vatrogasnih vozila DVD-a Novalja, DVD-a Lun i DVD-a Barbatu zbog odbijanja ugradnje od strane čelnštva VZG Novalja. Troškove nabavke i ugradnje 45 uređaja za praćenje vatrogasnih vozila financirala je VZZ Ličko – senjske u ukupnom iznosu od 31.787,50 HRK.

Uz 16 uređaja za praćenje vatrogasnih vozila koje su do sveobuhvatne ugradnje imali na raspolaganju JVP Gospić (9), JVP Plitvička Jezera (6), DVD Otočac (1) i dodatno ugrađenih 45 uređaja u vozila vatrogasnih postrojbi u okviru četiri operativna područja, u trenutku izrade ovog izvješća aktivna su 62 uređaja za praćenje vatrogasnih vozila na području nadležnosti VZZ Ličko – senjske jer je DVD Otočac samostalno ugradio uređaj za satelitsko praćenje u jedno novo vozilo što, sveobuhvatno, značajno olakšava i unapređuje sustav vođenja i upravljanja na vatrogasnim intervencijama.

Praćenje i upravljanje vatrogasnim vozilima je značajno kao i raspoloživost svih dostupnih informacija u Geografskom informacijskom sustavu (GIS), za čije unošenje su osposobljeni operateri svih vatrogasnih postrojbi, te je od strane županijskog vatrogasnog zapovjednika određen koordinator za GIS sustav (Marko Popović, JVP Gospić), a prethodno je određen i koordinator za bazu podataka VATROnet i sustava Upravljanje vatrogasnim intervencijama – UVI (Davor Matasić, DVD Otočac).

U mjesecu kolovozu 2019. godine Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije preuzela je od Ministarstva unutarnjih poslova 98 komada novih TETRA komunikacijskih uređaja koji su ustupljeni na upotrebu vatrogasnim postrojbama, temeljem čega je značajno unaprijeđen sustav vatrogasne komunikacije na području Ličko – senjske županije.

Sve prethodne radnje, edukacije i nabavke opreme važne su, kao preliminarne mjere, za ustrojavanje Vatrogasnog operativnog centra Ličko – senjske županije - 193 (u daljnjem tekstu: ŽVOC).

Naime, nakon provedbe prethodno navedenih planskih priprema i aktivnog iznalaženja modela i načina za financiranje rada nasušno potrebnog ŽVOC-a u proteklih 8 godina, na svekoliko zadovoljstvo svih ličko – senjskih vatrogasaca u 2020. godini je nakon 28 godina postojanja VZZ Ličko – senjske i potrebe za ŽVOC-om postignut dogovor za iznalaženje financijskih sredstava u Proračunu Ličko – senjske županije te ispunjavanje zakonske obveze i primjenu rješenja za ustrojavanje ŽVOC-a.

Navedeno rješenje je prijelazno jer je njegova realizacija polovična u smislu radnih odnosa u ŽVOC-u. Poslove operativnog dežurnog djelatnika u ŽVOC-u sporazumno će obavljati pet djelatnika JVP Gospić za koje je u Proračunu Ličko – senjske županije za 2021. godinu, putem VZZ Ličko - senjske osigurano sufinanciranje plaća od mjeseca lipnja 2021. godine u iznosu od 1.688,00 HRK po djelatniku mjesečno i 13.000,00 HRK za režijske troškove i troškove održavanja i nabavke opreme na godišnjoj razini. Također, Ličko – senjska županija je Izmjenama i dopunama Proračuna za 2020. godinu iznos od 30.000,00 HRK od ukupno 75.000,00 HRK namijenjenih za troškove vatrogasnih intervencija u 2020. godini prenamijenila za uređenje prostora za smještaj ŽVOC-a u prostorima JVP Gospić. Financijska sredstva za nabavku potrebne opreme i uređaja u procijenjenoj vrijednosti od 150.000,00 HRK osigurati će VZZ Ličko – senjske.

Potpuno rješenje je osiguravanje sredstava za materijalne troškove i plaća za minimalno pet operativnih dežurnih djelatnika koji će biti zaposleni u ŽVOC-u, međutim, u sporazumnom odnosu s JVP Gospić predloženo prijelazno rješenje će zadovoljavati sve potrebe do iznalaženja mogućnosti ustrojavanja rada ŽVOC-a neovisno o angažmanu djelatnika JVP Gospić.

Slijedom navedenog, početak rada ŽVOC-a u punoj funkcionalnosti predviđen je za 1. lipnja 2021. godine, dan koji će biti jedan od povijesno najznačajniji u povijesti ličko – senjskog vatrogastva zbog značajnog unaprjeđenja sustava dojava, upravljanja, vođenja i zapovijedanja na vatrogasnim intervencijama, a samim tim i značajnog povećanja razine sigurnosti građana Ličko – senjske županije. Građani će sve dojave o vatrogasnim intervencijama upućivati na jedinstveni broj za vatrogasce – 193.

Sezonski vatrogasci

Na području Županije bilo je angažirano najviše 34 sezonska vatrogasca tijekom požarne sezone 2020. godine iako je planirano i zatraženo 38 za koje je osigurano sufinanciranje u većem iznosu nego prethodnih godina. Tijekom mjeseca lipnja angažirano je 30 vatrogasca, tijekom srpnja i kolovoza 34 vatrogasca i u rujnu 31 sezonski vatrogasac. Temeljem Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku iz Državnog proračuna je putem Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije izdvojeno 4.000,00 kuna financijskih sredstava za troškove bruto plaća svakog pojedinog zaposlenog sezonskog vatrogasca. Ostatak financijskih sredstava nužnih za podmirenje troškova plaća sezonskih vatrogasaca trebale su osigurati jedinice lokalne samouprave u svojim proračunima. Sezonski vatrogasci angažirani su od 1. lipnja do 30. rujna 2020. godine. Potreba za potpunom vatrogasnim postrojbi sezonskim vatrogascima tijekom požarne sezone je znatno veća ali, očito je da financijske mogućnosti pojedinih jedinica lokalne samouprave ne omogućuju zapošljavanje adekvatnog broja

sezonskih vatrogasaca. Navedenu situaciju otežava i činjenica da je svake godine sve teže angažirati sezonske vatrogasce jer se na tržištu rada mnogi odlučuju za sezonske poslove u turizmu gdje su mnogo izdašnije plaće. Navedena problematika se nameće kao ozbiljna opasnost koja će u budućnosti otežavati angažman sezonskih vatrogasaca čija uloga ima nemjerljivi značaj tijekom požarne sezone. Poticajne mjere za zapošljavanje sezonskih vatrogasaca kao što su povećanje iznosa mjesečne plaće, plansko produljenje angažmana u službi (svibanj i listopad) i obavljanje poslova u okviru vatrogasne djelatnosti su jedina mogućnost za adekvatan angažman sezonskih vatrogasaca koji ima negativnu tendenciju zbog prije navedenih razloga. Uzimajući u obzir prostornu površinu Ličko – senjske županije, naseljenost i mali broj vatrogasnih postrojbi sa velikim zonama odgovornosti neosporna je činjenica da broj angažiranih sezonskih vatrogasaca **nije dovoljan**.

Preventivne mjere zaštite od požara

Najbolji učinci u smanjivanju posljedica od požara postižu se kvalitetnom preventivnom zaštitom.

Troškovi preventivne zaštite od požara i drugih ugroza znatno su manji od troškova smanjivanja posljedica od požara ili drugih ugroza, posebno kada se u obzir uzmu dugoročne posljedice koje požar ili drugi neželjeni događaj izaziva u okolišu ili urbanoj sredini. Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom svibnja, Mjeseca zaštite od požara Hrvatska vatrogasna zajednica izdaje edukativno - preventivne brošure i letke koji se distribuiraju putem županijskih vatrogasnih zajednica.

Potrebno je istaknuti važnost sudjelovanja u društvenom i kulturnom životu Županije, kao i u javnim medijima svih tipova i razina, a sve u namjeri preventivnog djelovanja i edukacije stanovništva sa ciljem smanjenja broja požara i ostalih opasnih situacija. Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije izradila je preventivni radio-spot kojeg je uz preventivne spotove Hrvatske vatrogasne zajednice, tijekom požarne sezone, u najslušanim terminima emitirao Hrvatski radio Otočac, Radio Gospić i Radio Senj, te je bio dostupan na Facebook stranici VZZ Ličko – senjske.

Sa ciljem provedbe preventivnih mjera zaštite od požara Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije je izradila sljedeće dokumente:

- Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije,
- Plan izvanrednog angažiranja vatrogasnih postrojbi pri složenijim vatrogasnim intervencijama u Republici Hrvatskoj,
- Operativni plan zaštite od požara za područje nadležnosti Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije,
- Plan zapošljavanja sezonskih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama.

Osposobljavanja, usavršavanja i vježbe

Zbog epidemije virusa COVID-19 Glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske je izdao naputak o zabrani održavanja, između ostalog, osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca zbog čega je broj planiranih edukacija značajno smanjen, a organizirana su edukacije kada su epidemiološki uvjeti to dozvoljavali, i to isključivo uz primjenu svih propisanih epidemioloških mjera.

Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije aktivno je provodila osposobljavanje i usavršavanje za vatrogasna znanja sukladno zahtjevima vatrogasnih postrojbi gdje je tijekom 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godine osposobljeno za zvanja i specijalnosti ukupno 580 vatrogasaca, od čega je u 2020. godini osposobljeno 16 polaznika za zvanje vatrogasac i 3 polaznika za desantiranje i gašenje šumskih požara. Također, u 2020. godini Vatrogasna zajednica Grada Novalje je osposobila 20 polaznika za zvanje vatrogasac i 6 polaznika za zvanje vatrogasni dočasnik I. klase. Slijedom navedenog, tijekom 2020. godine osposobljeno je 45 polaznika za zvanja i specijalnosti u vatrogastvu. Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije 4. lipnja 2020. godine je organizirala uvježbavanje osposobljenih vatrogasaca za desantiranje iz helikoptera na prostoru Zračne luke Otočac, gdje je sudjelovalo 26 vatrogasaca.

Na prijedlog Glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske, uz suglasnost predsjednika i Predsjedništva Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije i temeljem konačne odluke potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, zapovjednik Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije je kao predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice u rujnu 2019. godine upućen na izobrazbu u okviru Hrvatskog vojnog učilišta “Dr. Franjo Tuđman” u Ratnu školu “Ban Josip Jelačić”.

Ratna škola “Ban Josip Jelačić” najviša je vojna škola u kojoj se školuju i osposobljavaju visoki časnici i državni službenici iz Republike Hrvatske i inozemstva za sudjelovanje u procesu donošenja strategijskih odluka u području obrambenih i sigurnosnih poslova na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Uz pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske, u Ratnoj školi školuju se najviši dužnosnici drugih tijela državne uprave (Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatska vatrogasna zajednica) te inozemni vojni ili civilni dužnosnici.

Županijski vatrogasni zapovjednik je u lipnju 2020. godine uspješno završio izobrazbu i obranio Diplomski rad na temu „Vatrogasni sustav kao interoperabilni dionik sustava Domovinske sigurnosti Republike Hrvatske“ s ocjenom izvrstan uz pisanu preporuku načelnika Škole za obnašanje najviših i odgovornih dužnosti u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici.

Vatrogasna natjecanja

Dobrovoljno vatrogasno društvo Senj 2020. godine nije organiziralo je 9. Kup Grada Senja za vatrogasni pomladak i mladež zbog epidemiološki neprihvatljive situacije s virusom COVID-19.

Vatrogasna mladež iz DVD-a Senj (13 djece i 2 voditelja) je u kolovozu 2020. godine upućena u Kamp vatrogasne mladeži u Fažani, a VZZ Ličko – senjske je financirala njihov odlazak u iznosu od 10.000,00 kuna.

Intervencije vatrogasnih postrojbi u 2020. godini

Temeljem statističkih podataka iz sustava "UVI", na prostoru Ličko – senjske županije tijekom 2020. godine vatrogasne postrojbe su intervenirale na ukupno **897** vatrogasnih događaja na kojima je bilo 957 intervencija vatrogasnih postrojbi.

Usporedba broja vatrogasnih događaja u 2020. godine u odnosu na 2019. godinu prikazana je u Tablici 1. iz koje je vidljivo značajno smanjenje broja požarnih intervencija u 2020. godini. Od ukupno 578 požarnih događaja, zabilježeno je 460 događaja na otvorenom prostoru od kojih je 381 događaj na kultiviranoj i nekultiviranoj površini, ili točnije 41 požarni događaj na kultiviranoj površini i 340 požarnih događaja na nekultiviranoj površini. Navedeni podaci ukazuju na činjenicu da gotovo **89,24%** požarnih događaja vezanih za raslinje nastaje na nekultiviranim površinama koje se najčešće pale s namjerom uklanjanja korova, trave i niskog raslinja. Događaji koji su zahtijevali tehničke intervencijama su brojčano veći u odnosu na 2019. godinu. Važno je naglasiti da se od ukupno zabilježenih 278 događaja njih 78 odnosilo na interveniranje i spašavanje u prometu gdje je zabilježeno 5 smrtno stradalih sudionika u prometu i 15 ozlijeđenih. Od događaja iz kategorije ostale vatrogasne intervencije 13 je lažnih dojava u 2019. i 2020. godini.

Tablica 1. – Usporedba broja vatrogasnih događaja 2019. – 2020. godina

Vrsta intervencije	2019. godina	2020. godina	Povećanje 2020.	Smanjenje 2020.	%
POŽARI	806	604	-	202	25,06%
TEHNIČKE INT.	253	298	45	-	17,78%
AKCIDENTI	4	0	-	4	100 %
OSTALO	49	48	-	1	2,04 %
IZV. DISLOK.	0	10	10	-	100 %
UKUPNO	1.113	960	Smanjenje: 153 int. =	=	13,74%

Autor: Ostović, 2021.

Dodatni statistički podaci o vatrogasnim intervencijama u 2020. godini:

- 957 vatrogasnih postrojbi angažirano na vatrogasnim intervencijama
- 2.917 vatrogasaca angažirano na vatrogasnim intervencijama
- 1.167 vatrogasnih vozila korišteno na vatrogasnim intervencijama
- 1 protupožarna letjelica
- 59 ostalih sudionika sudjelovalo na vatrogasnim intervencijama
- 14.460,25 ha opožarena površina na požarima otvorenog prostor

Statistika broja događaja po požarnim područjima u 2020. godini:

I. Požarno područje - Gospić	- 336 događaja
II. Požarno područje - Otočac	- 195 događaja
III. Požarno područje - Plitvička Jezera	- 156 događaja
IV. Požarno područje - Senj	- 152 događaja
V. Požarno područje - Novalja	- 58 događaja

Statistika vatrogasnih intervencija po vatrogasnim postrojbama u 2020. godini:

JVP Gospić – 206

DVD Pazarišta – 35
DVD Perušić – 30
DVD Velebit - Lovinac – 74
DVD Karlobag – ne koristi sustav UVI
UKUPNO: 345

DVD Otočac – 98

DVD Sinac – 29
DVD Kuterevo – 12
DVD Brinje – 54
DVD Vrhovine – 9
UKUPNO: 202

JVP Plitvička Jezera – 115

DVD Plitvička Jezera – 9
DVD Udbina – 32
DVD Donji Lapac – 12
UKUPNO: 168

JVP Grada Senja – 146

DVD Senj – 26
DVD Krasno – 7
DVD Sveti Juraj – 5
UKUPNO: 184

DVD Novalja – 58

DVD Lun – 1
DVD Barbat - 2
UKUPNO: 61

Najveći broj vatrogasnih intervencija po jedinicama lokalne samouprave zabilježen je na području:

1. Grada Gospića - 231
2. Grada Senja - 152
3. Grada Otočca - 124
4. Općine Plitvička Jezera - 100
5. Općine Lovinac - 75

Na području ostalih gradova i općina s prostora Ličko - senjske županije broj intervencija vatrogasnih postrojbi je manji od 60.

Tijekom 2020. godine vatrogasne postrojbe s prostora Ličko – senjske županije nisu upućivane na pružanje prekogranične pomoći niti je zaprimljen zahtjev za prekograničnu pomoć. Ličko – senjski vatrogasci su, temeljem zapovjedi Glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske upućeni na dislokaciju na područje Sisačko – moslavačke županije, konkretnije, u Petrinju gdje su izvršavali zadaće spašavanja i sanacije šteta uzrokovanih potresom.

Požarna sezona 2019. godine bila je zahtjevnija od požarne sezone prethodne godine. U periodu od 01.06. – 30.09. evidentirano je 236 vatrogasnih intervencija na kojima je sudjelovao 841 vatrogasac s 326 vatrogasnih vozila.

U istom periodu 2020. godine evidentirano je 224 vatrogasne intervencije na kojima je sudjelovalo 659 vatrogasaca sa 261 vatrogasnim vozilom što ukazuje na činjenicu da je zahtjevnost vatrogasnih intervencija tijekom požarne sezone 2020. godine bila manja u odnosu na 2019. godinu iako broj vatrogasnih intervencija nije bio značajno manji (razlika u 12 vatrogasnih intervencija).

Prema službenim podacima o opožarenoj površini na području županija priobalnog dijela Republike Hrvatske najveća opožarena površina je upravo u Ličko – senjskoj županiji, a zabrinjavajuće je da je s 9.311,50 ha u 2019. godini povećana na 14.460,25 ha u 2020. godini.

Zračne snage (kanader) su na području Ličko – senjske županije bile angažirane jedan put tijekom 2020. godine, i to na požaru u Novalji (Zrće).

Tijekom 2020. godine na području Ličko – senjske županije bilo su dvije vatrogasne intervencija županijske razine, i to na području Grada Novalje i na području Općine Perušić.

Vatrogasne snage iz drugih županija angažirane su na jednom događaju, i to Vatrogasna zajednica Zadarske županije na požaru u Novalji.

Iako požarna sezona 2020. godine u usporedbi s prethodnim nije bila zahtjevnija može se zaključiti da je uspješno realizirana jer nije bilo ljudskih žrtava i svi su požari uspješno ugašeni, a tehničke i ostale intervencije uspješno realizirane. Međutim, poučeni iskustvima iz 2017. i 2019. godine može se zaključiti da je u situacijama nastanka velikih požara ili više istovremenih većih požara raspoloživi broj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca nedovoljan za istovremeno djelovanje na velikom prostornom području Ličko-senjske županije uzimajući u obzir obvezu zadržavanja operativne i učinkovite razine djelovanja vatrogasnih snaga na području svake jedinice lokalne samouprave u situaciji kada je potreban angažman vatrogasaca iz jedne jedinice lokalne samouprave u drugoj ili više njih.

Iz Tablice 2. vidljiv je broj vatrogasnih intervencija u proteklih sedam godina.

Tablica 2.

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj intervencija	559*	598**	940**	878**	1378**	631**	1113***	960***

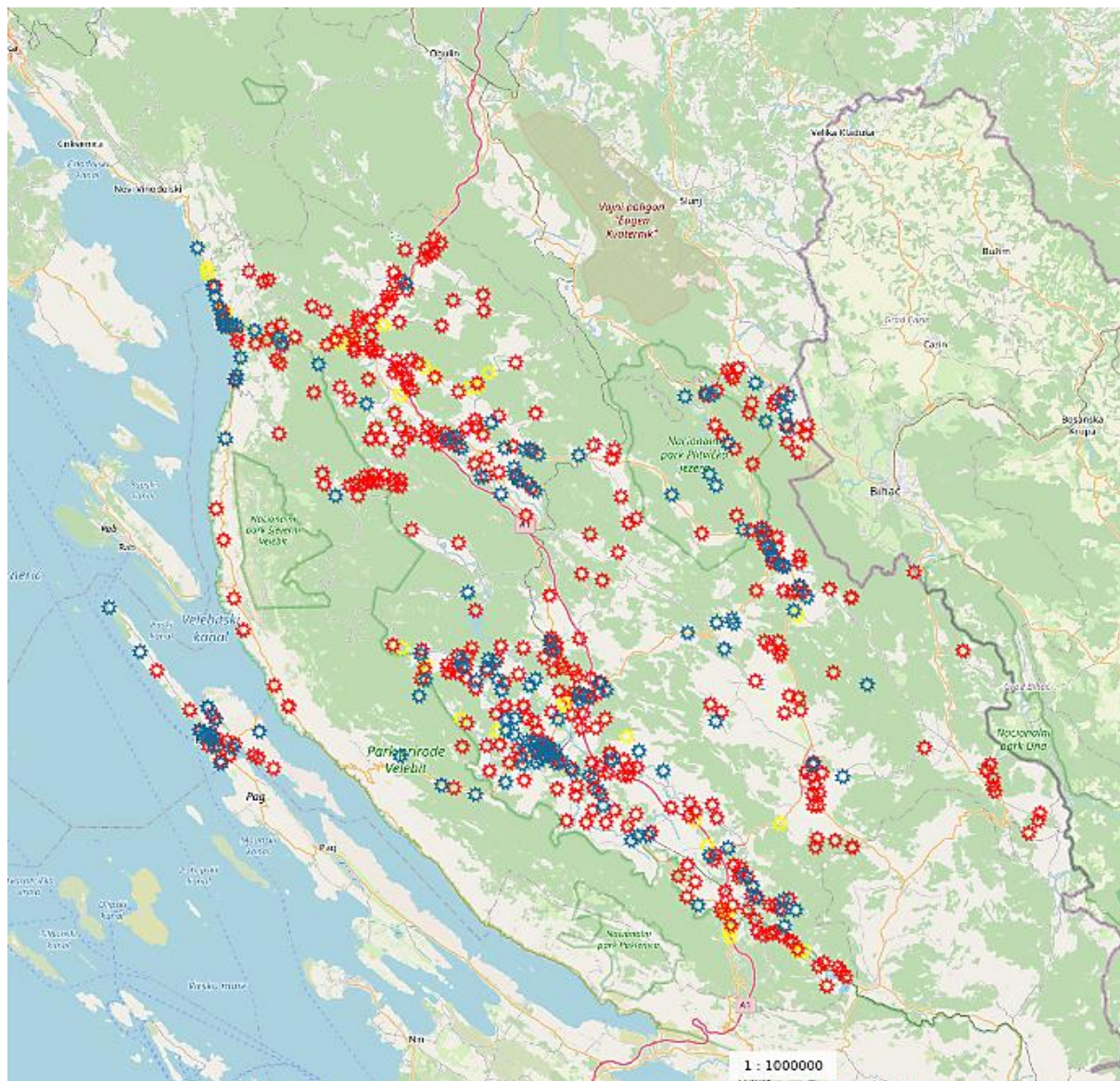
Izvor:

*ŽC112 Gospić,

**VZZ Ličko – senjske,

*** "UVI"

Slika 1. Prostorni razmještaj svih vatrogasnih intervencija na području Ličko – senjske županije tijekom 2020. godine

Legenda:

Požari **Tehničke intervencije** **Ostale intervencije**

Iz Tablice 3. vidljiv je broj provedenih osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca.

Tablica 3.

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj kandidata	11	174	145	46	59	110	16	45

Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Ličko - senjske županije za 2020. godinu

Sukladno članku 13. stavku 4. Zakona o zaštiti od požara Županijska skupština Ličko-senjske županije na IX. sjednici održanoj elektroničkim putem 27. travnja 2020. godine donijela je Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Ličko-senjske županije za 2020. godinu („Županijski glasnik“ br. 10/20) koji je izrađen uz sudjelovanje Policijske uprave Ličko – senjske i Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije.

Izvršitelji zadataka dužni su kontinuirano i u skladu s propisanim rokovima provoditi aktivnosti i obveze iz Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara na području Ličko – senjske županije. Iako je Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije javni dokument koji je ujedno i dostavljen svim dionicima i obveznicima izvršenja zadataka, te je sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara temelj za izradu godišnjih provedbenih planova gradova i općina većina jedinica lokalne samouprave nije postupila sukladno zadaćama iz Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara na području Ličko – senjske županije, odnosno nije dostavila izvješće utvrđeno točkom III. Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije, izuzev Grada Otočca.

Financiranje

Temeljem Zakona o vatrogastvu financiranje rada Vatrogasne zajednice Ličko - senjske županije za potrebe zaštite od požara i vatrogastva provodi se iz Proračuna Ličko – senjske županije koja je za 2020. godinu osigurala financijska sredstva za plaće i materijalne troškove sukladno zakonskim odredbama u iznosu od 390.595,00 kuna.

Za troškove vatrogasnih intervencija izdvojeno je 75.000,00 kuna, što je izmjenama i dopunama Proračuna Ličko – senjske županije smanjeno na 45.000,00 kuna kako bi se osigurao iznos od 30.000,00 kuna za uređenje prostora ŽVOC-a, dok je temeljem odredbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2020. godini, za požarnu sezonu iz Proračuna realizirano je 5.000,00 kuna kao i 5.000,00 kuna temeljem obveza iz Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije.

REKAPITULACIJA:

- Financijska sredstva za redoviti rad Ureda i plaće djelatnika – 390.595,00 kuna	
- Troškovi intervencija županijske razine	– 45.000,00 kuna
- Financijska sredstva za uređenje prostora ŽVOC-a	– 30.000,00 kuna
- Program aktivnosti 2020.	– 5.000,00 kuna
- Provedbeni plan unapređenja zaštite od požara	– 5.000,00 kuna
UKUPNO:	475.595,00 kuna
UTROŠENO:	430.595,00 kuna

Nisu utrošena sva financijska sredstva predviđena Financijskim planom jer tijekom 2020. godine nije bilo zahtjeva za refundaciju troškova intervencija županijske razine zbog čega iznos od 45.000,00 kuna nije utrošen. Financijska sredstva za uređenje ŽVOC-a su utrošena u 2021. godini jer su Izmjene i dopune Proračuna Ličko – senjske županije donesene u prosincu 2020. godine.

Financiranje dijela redovite djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica gradova financirano je iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave, dok se drugi dio prikupljao od sponzorstava, donacija, transfera i ponegdje vlastite djelatnosti.

ZAKLJUČAK

1. Stanje zaštite od požara na području Ličko – senjske županije je **zadovoljavajuće** i s aspekta tehničkog opremanja ima tendenciju daljnjeg napretka.
2. Neophodna je daljnja modernizacija vozila i tehnike, nabavka opreme za rad s opasnim tvarima, opreme za spašavanje iz ruševina prilikom potresa ili eksplozija, opreme za spašavanje uslijed poplava, dopunjavanje opreme za spašavanje s visina i iz dubina, komunikacijske opreme kao i provedbe edukacija vatrogasaca za rad s navedenom opremom.
Uzimajući u obzir međusobne udaljenosti vatrogasnih postrojbi potrebno je opremiti sve središnje vatrogasne postrojbe (koje ne raspolažu opremom) hidrauličnim alatom za spašavanje prilikom tehničkih intervencija u prometu.
Temeljem iskustvenih pokazatelja, potrebno je redovito nabavljati opremu potrebnu za gašenje velikih šumskih požara te ju uskladištiti kako bi bila dostupna u situacijama velikih požara na otvorenom prostoru kada je potreban transport sredstva za gašenje na visine i velike udaljenosti.
3. Temeljem dosadašnjih iskustava na požarima otvorenog prostora i izvanrednim dislokacijama, potrebno je nabaviti šatore za terenski smještaj minimalno 20 vatrogasaca, zapovjedni šator s potrebnom opremom i namještajem, šator za logistiku, mobilnu kuhinju i pripadajuću opremu, mobilni higijensko-sanitarni objekt te infrastrukturu za samodostatno djelovanje u izvanrednim situacijama na vatrogasnim intervencijama.
4. Nastaviti skrbiti o stručnom usavršavanju pripadnika vatrogasnih postrojbi temeljem dostavljenih zahtjeva (školovanja, osposobljavanja i usavršavanja, stručni seminari, vatrogasne vježbe, vatrogasna natjecanja).
5. Predlagati i poduzimati mjere i radnje za unaprjeđenjem preventivnih aktivnosti u zaštiti od požara na području Županije u cilju smanjenja broja požara.
6. Intenzivno surađivati s nadležnim inspeksijskim službama i Policijskom upravom ličko - senjskom sa svrhom smanjenja broja požara te stručnog i efikasnog djelovanja vatrogasnih postrojbi.
7. I nadalje pomagati djelovanje i opremanje dobrovoljnog i profesionalnog vatrogastva na području Županije u svrhu daljnjeg povećanja operativne spremnosti i učinkovitosti vatrogasnih postrojbi prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti.
8. Poticati izradu operativnih dokumenata i njihovu provedbu u svim društvenim područjima koje u opisu aktivnosti imaju provedbu ili utjecaj na mjere zaštite od požara.
9. Zbog nemjerljivog značaja u funkciji zaštite od požara razmotriti mogućnosti korištenja Zračne luke u Otočcu koja je u vlasništvu Grada Otočca.
10. Potrebno je sustavno razvijati i unapređivati Vatrogasni operativni centar Ličko – senjske županije – 193 sukladno zahtjevima, tehnološkim i informatičkim dostignućima.

11. Potrebno je u potpunosti koristiti sustav Upravljanje vatrogasnim intervencijama (UVI), unaprijediti Geografski informacijski sustav (GIS) i ažurirati sustav VATROnet.
12. S ciljem poboljšanja brzine izlaska na intervenciju potrebno je na razini vatrogasnih postrojbi dodatno poboljšati organizaciju primanja dojave i uzbunjivanja vatrogasaca.
13. Potrebna je ugradnja sustava za praćenje vatrogasnih vozila u sva vatrogasna vozila koja još uvijek nemaju ugrađene uređaje.
14. Sve jedinice lokalne samouprave na području Ličko – senjske županije trebale bi u potpunosti primjenjivati odredbe izrađenih i od predstavničkog tijela usvojenih procjena i planova zaštite od požara kada je riječ o nabavci potrebne i adekvatne opreme i tehnike, o uređenju i izgradnji vatrogasnih domova te dostatnom osiguranju financijskih sredstava i organizacijskih uvjeta za brzi i efikasan odaziv vatrogasaca poglavito u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, kao i Vatrogasnih planova koji će se izraditi.
15. Jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost unaprijediti rad operativnih postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društva i motivirati vatrogasce za angažman u okviru operativne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva primjenjujući poticajne mjere za operativne vatrogasce kao na primjer:.
 - *oslobađanje obitelji - kućanstva operativnih vatrogasaca u DVD-ima od plaćanja komunalne naknade,*
 - *oslobađanje ili umanjeње cijene plaćanja vrtića za djecu operativnih vatrogasaca u DVD-ima,*
 - *darovi za djecu operativnih vatrogasaca u DVD-ima vrtićke i osnovnoškolske dobi uoči blagdana,*
 - *oslobađanje operativnih vatrogasaca u DVD-ima od plaćanja parkirne karte ili naknade za vez u luci,*
 - *prednost pri zapošljavanju dobrovoljnih operativnih vatrogasaca u gradskim/općinskim tvrtkama i ustanovama,*
 - *prednost kod najma javnih površina i prostora, kao i niža cijena najma za operativne vatrogasce u DVD-ima,*
 - *slobodni dani za operativne dobrovoljne vatrogasce nakon cjelodnevnog ili višednevnog prisustva na vatrogasnoj intervenciji ukoliko su djelatnici općinskih/gradskih/županijskih tvrtki ili uprave,*
 - *poticajne mjere za poslodavce koji zapošljavaju operativne dobrovoljne vatrogasce i omogućavaju njihov odlazak na vatrogasnu intervenciju tijekom radnog vremena,*
 - *sufinanciranje angažmana sezonskih vatrogasaca sa ciljem izjednačavanja plaće profesionalnog vatrogasca u JVP-i i operativnog dobrovoljnog vatrogasca u DVD-u koji je zaposlen tijekom požarne sezone,*
 - *povećanje komunalne naknade ili izdvajanje dijela komunalne naknade glede financiranja vatrogastva,*
 - *slične mjere iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave.*
16. Prostorna veličina Županije i rijetka naseljenost u smislu zaštite od požara se nameću kao značajna poteškoća budući da većina jedinica lokalne samouprave ima proračune proporcionalne broju stanovnika, međutim obrnuto proporcionalno je da mali broj stanovnika (male općine) skrbi o velikoj površini pod raslinjem te

- da je operativne vatrogasce u dobrovoljnim vatrogasnim društvima teško regrutirati, poglavito u sredinama gdje dobrovoljno vatrogastvo nema tradiciju.
17. Uočljiv je trend lokalnog smanjenja broja dobrovoljnih vatrogasaca raspoloživih za provedbu operativnih zadaća. Razlog za pojavu navedene problematike, između ostalog, je smanjenje broja vatrogasaca u dobrovoljnim vatrogasnim društvima temeljem procjena ugroženosti i planova zaštite od požara na način da se ne provodi obveza osiguravanja raspoloživosti minimalnog broja vatrogasaca u "ostalim" vatrogasnim društvima ili konkretnije u 9 "ostalim" od ukupno 18 dobrovoljnih vatrogasnih društava. Najčešće je određen broj od 10 operativnih vatrogasaca kako bi se ispunile obveze iz planskih dokumenata što je nedostatna brojka ako uzmemo u obzir statističke podatke da se od 4 pozvana vatrogasaca na intervenciju najčešće odazove samo jedan što bi značilo da je od ukupnog broja od 10 vatrogasaca najčešće raspoloživo samo dva ili tri, i to ovisno o dijelu dana i obvezama dobrovoljnih vatrogasaca na radnim mjestima. Navedenom analogijom za angažman 10 vatrogasaca na vatrogasnoj intervenciji matematički je potrebna baza od 40 operativnih vatrogasaca. Jednaka analogija se može primijeniti i kod središnjih dobrovoljnih vatrogasnih društava, međutim, važno je uzeti u obzir naseljenost i strukturu stanovništva u pojedinoj jedinici lokalne samouprave odnosno mogućnost regrutiranja velikog broj vatrogasaca. Zbog navedene problematike važne su i neophodno potrebne poticajne mjere jedinica lokalne samouprave i izdvajanje financijskih sredstava za vatrogastvo izdašnije od zakonskog minimuma kao i razdvajanje financijskih sredstava za plaće djelatnika od financijskih sredstava za vatrogasnu djelatnost u dobrovoljnim vatrogasnim društvima gdje su zaposleni djelatnici. Razlog tomu je što u dobrovoljnim vatrogasnim društvima koja imaju zaposlene djelatnike, u većini slučajeva, najveći dio godišnjih financijskih sredstava odlazi upravo na plaće zaposlenih djelatnika zbog čega se stvara dojam da se vatrogasni sustav izdašno financira dok za nabavku vatrogasne opreme, tehnike, vozila, rad s vatrogasnom mladeži i natjecateljskim ekipama, sezonske vatrogasce, troškove vatrogasnih intervencija i poticajne mjere za angažman operativnih vatrogasaca ostaju nedostatna sredstva.
 18. Iz srednjoročnih pokazatelja u periodu od 2014. – 2020. godine vidljivo je stalno i intenzivno opremanje vatrogasnih postrojbi koje ima tendenciju rasta i poboljšanja, poglavito sa razine države i uz posredstvo Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije dok broj dobrovoljnih vatrogasaca stagnira što zbog demografskih ili gospodarskih razloga, što zbog niske razine motivacije koja je u pravilu vezana za financije. Vatrogasni sustav na području Ličko – senjske županije koji većinski počiva na dobrovoljnom vatrogastvu rapidno se modernizira i oprema dok istovremeno broj raspoloživih operativnih dobrovoljnih vatrogasaca stagnira iako je u periodu od 2013. do 2020. godine osposobljeno 580 vatrogasaca. Iz statistike je vidljivo da se radi o velikom broju osposobljenih vatrogasaca u odnosu na broj vatrogasnih postrojbi i prostornu veličinu Ličko – senjske županije, međutim, prije spomenuti pokazatelji upućuju na dugoročno neodrživi sustav ukoliko se svijest o važnosti vatrogastva i zaštite od požara sustavno ne promijeni i to poglavito u sredinama gdje dobrovoljno vatrogastvo nema tradiciju i nije prepoznato kao nezamjenjivi faktor sigurnosnog, društvenog i gospodarskog okružja.

19. Dokaz da visoka osobna motiviranost ima neosporni učinak je angažman 44 vatrogasaca s područja Ličko – senjske županije (prva smjena) na spašavanju života i sanaciji imovine uslijed potresa u Sisačko-moslavačkoj županiji 29.12.2020. godine. U četiri smjene je angažirano ukupno kumulativno 98 vatrogasaca s područja Ličko – senjske županije, te istovremeno zadržana razina sigurnosti i operativne sposobnosti vatrogasnog sustava na području Županije što ukazuje na činjenicu da na području Ličko – senjske županije postoji respektabilna baza raspoloživih vatrogasaca za potrebe izvanrednih situacija.
20. Potrebno je zajedničko i sveobuhvatno ulaganje napora svih društveno-političkih struktura u promjenu svijesti građana i odgovornih osoba o važnosti zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti.

Izvešće izradio:

Zapovjednik VZŽ Ličko – senjske
Hrvoje Ostović, dipl.ing.